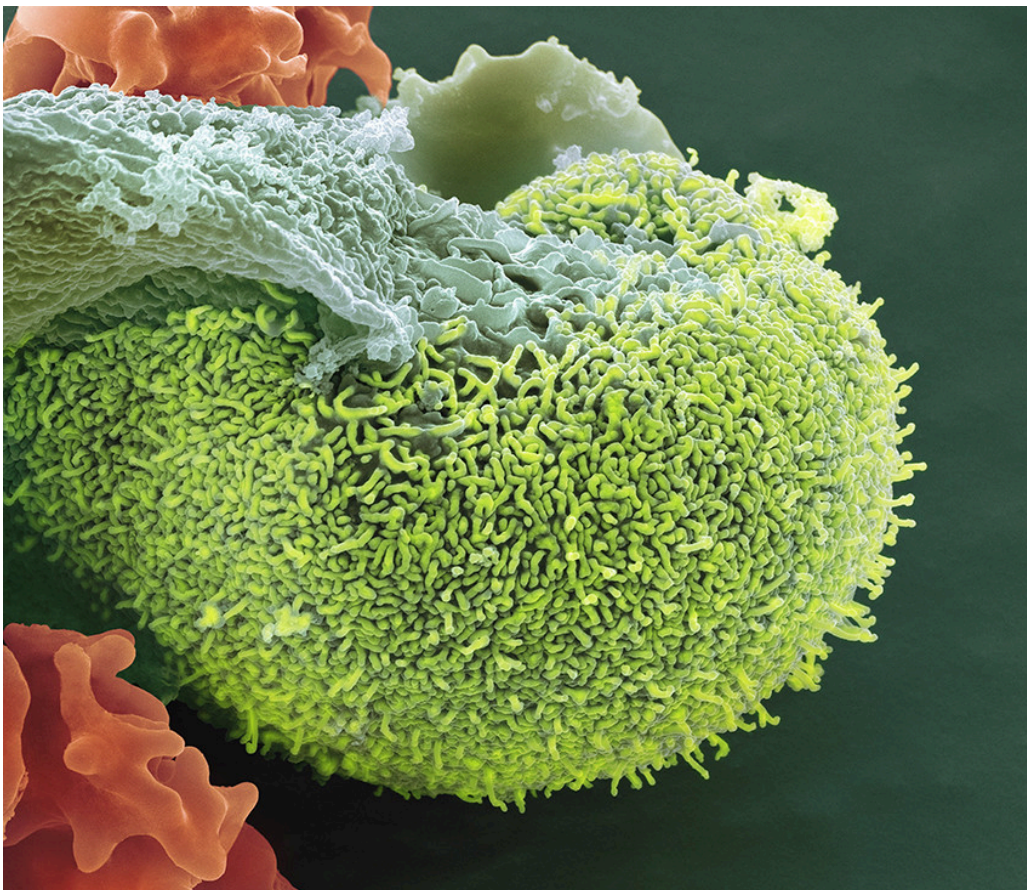

Slik kan bruken av antibiotika reduseres

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

SOFIE PAUS

Tidsskriftet

Et opplæringsprogram for sykepleiere ved danske sykehjem førte til en halvering av antibiotikabruk mot urinveisinfeksjoner.

Illustrasjon: Science Photo Library / NTB

I en klyngerandomisert studie ble 22 danske sykehjem randomisert til enten å gjennomføre et strukturert opplæringsprogram for sykepleierne om korrekt bruk av antibiotika eller å fortsette sin vanlige praksis (1). Sykepleiere ble blant annet opplært i hvordan man vurderer uspesifikke symptomer og hvordan man

skiller mellom urinveisinfeksjon og asymptomatisk bakteriuri. Rutiner for hvordan denne informasjonen skulle legges frem for ansvarlig lege, ble også gjennomgått.

I oppfølgingstiden var antall forskrivninger av antibiotika mot urinveisinfeksjoner 134 per 84 035 beboerdøgn i intervensjonsgruppen, mot 228 per 77 817 i kontrollgruppen, dvs. en rateratio på 0,51 (95 % KI 0,37 til 0,71). Reduksjonen i antibiotikabruk gikk ikke ut over kvaliteten på behandlingen og førte ikke til flere dødsfall.

– Dette er en viktig studie, sier Dag Berild, som er spesialist i infeksjonssykdommer og professor ved OsloMet og Universitetet i Oslo. Studien er godt gjennomført og bør få betydning også for norske sykehjem og sykehus. Opprinnelig ble 68 sykehjem invitert til å delta i den danske studien, hvorav 40 avsto på grunn av mangelfull IT-infrastruktur, men det er ikke sannsynlig at deltakelse fra flere sykehjem ville ha endret konklusjonen, sier Berild.

– Ifølge en rapport fra Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober (NORM) varierer bruken av antibiotika i norske sykehjem altfor mye. Asymptomatisk bakteriuri, som er vanlig blant sykehjemspasienter, spesielt hos dem med urinveiskateter, skal ikke behandles, understreker Berild.

– Overforbruket ved asymptomatisk bakteriuri kan i stor grad forklares med at man ved uspesifikke symptomer eller illeluktende urin tester med urinstiks og at positive funn fører til forskrivning av antibiotika, sier Berild.

LITTERATUR

1. Arnold SH, Nygaard Jensen J, Bjerrum L et al. Effectiveness of a tailored intervention to reduce antibiotics for urinary tract infections in nursing home residents: a cluster, randomised controlled trial. *Lancet Infect Dis* 2021; 21: S1473-3099(21)00001-3. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0745

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.